

Adres onbekend

Susin Nielsen

Over het boek:

Felix woont met zijn moeder Astrid en zijn gerbil Horatio in een camperbusje. Niet voor altijd, alleen voor de zomer, terwijl Astrid een baan zoekt. Maar de maanden verstrijken en zijn nieuwe middelbare school begint. Felix mag niemand laten merken dat hij geen echt dak boven zijn hoofd heeft, anders zal jeugdzorg hem bij zijn moeder weghalen. Gelukkig maakt hij al snel een paar goede vrienden – onder wie de razende schoolreporter Winnie Wu – maar ook zij mogen niet weten waar hij woont. Dan krijgt Felix een plan dat al hun problemen op moet lossen: hij wil meedoen aan zijn favoriete televisieshow Wie, Wat, Waar, Wanneer, én winnen natuurlijk, want dan krijgt hij veel geld. Gelukkig heeft Felix een merkwaardig stel hersens dat vol zit met rare feitjes. Maar zal het hem lukken om mee te doen? En kan hij zijn geheim bewaren? Want

de leugens stapelen zich op...

Over de schrijver:

Susin Nielsen wilde altijd schrijfster worden. Nou ja, eigenlijk musicalster, maar ze kon niet zingen, niet dansen en nauwelijks acteren. Dus ze ging schrijven voor de Canadese televisie. Na aan veel series te hebben meegewerkt trok ze de stoute schoenen aan en schreef haar eerste YA-roman, die meteen een succes werd – en daarna hield ze niet meer op. Bij Lemniscaat verschenen haar jeugdromans Wij zijn allemaal moleculen, Optimisme is dodelijk, Woordnerd en Het ongemakkelijke dagboek van Henry K. Larsen.

Meer informatie op: www.lemniscaat.nl

Thema's: alleenstaande ouder, armoede, dakloos, geheimen, leugens, vriendschap, werkloosheid

De lessuggesties passen bij de volgende vakken: aardrijkskunde, biologie, Engels, Frans, geschiedenis, maatschappijleer, burgerschap, Nederlands, scheikunde, techniek,

Lessuggesties

Doelgroep: 'Adres onbekend' is geschikt voor 11+. Onderstaande opdrachten zijn bedoeld voor leerlingen van groep 8 tot en met klas 3 van het voortgezet onderwijs.

Tijdsinvestering: Afhankelijk van de gekozen opdrachten variërend van een half lesuur tot meerdere uren.

Uitvoering: Klassikale of individuele start, vervolginvulling zowel individueel als in groepjes mogelijk.

Introductie

U kunt het project rond *Adres Onbekend* beginnen door een klassengesprek met de leerlingen te houden over hun woonsituatie. In wat voor soort huis wonen ze? Hebben ze een eigen slaapkamer? Enzovoort.

Vraag de leerlingen vervolgens over hun vakantie. Waar gaan ze naartoe en hoe gaan ze daarheen? Wie verblijft er in een tent, caravan, camper, appartement, hotel? Hoe verschilt hun manier van leven/wonen tijdens de vakantie van hun manier van wonen en leven in de normale situatie?

Maak dan de overstap naar *Adres Onbekend*. Het boek gaat over Felix die noodgedwongen een tijdje in een camper moet wonen. Waar moet je naartoe als je geen dak boven je hoofd hebt? Laat de leerlingen [dit filmpje](#) over Mylana zien die ook een tijdje dakloos was. Vraag de leerlingen wat ze van de opvang vonden. Wat was er positief aan? Wat was er negatief aan?

Introduceer vervolgens één of meer van onderstaande opdrachten.

Uitvoering

Maak een keuze uit de onderstaande lessuggesties en leid deze in bij de leerlingen.

De moeilijkheidsgraad van de lessuggesties wordt aangeduid met de volgende symbolen:

Suggestie 1: Fragmenten

In bijlage 1 bevinden zich 2 fragmenten uit het boek met bijbehorende vragen. Lees de fragmenten uit het boek en beantwoord de vragen.

Suggestie 2: Leesverslag

Lees het hele boek *Adres Onbekend* en maak er een leesverslag van. In bijlage 2 vind je een format voor een leesverslag. Overleg met je docent of deze lijst voldoet aan de eisen die hij stelt aan een leesverslag.

Suggestie 3: Canada & Zweden

Het boek *Adres Onbekend* speelt zich af in Canada, maar de hoofdpersoon, Felix, is half Zweeds van zijn moeders kant. Daarom noemt hij zijn oma 'mormor' en gebruikt zijn moeder af en toe ook Zweedse woorden.

Opdracht:

Een overeenkomst tussen Canada en Zweden is dat beide landen een bijzonder sterk ijshockeyteam hebben. Maar er zijn natuurlijk ook veel verschillen tussen beide landen. Zoek informatie op over Canada en Zweden en verwerk de gegevens in een informatieboekje dat je online maakt op <https://bookcreator.com/>. De boekjes moeten informatie bevatten over de volgende zaken:

- Feiten en cijfers (oppervlakte, hoofdstad, taal, inwoners, valuta, vlag, etc.)
- Natuur (klimaat, natuurparken, flora en fauna)
- Geschiedenis
- Kunst en Cultuur (literatuur, architectuur, schilderkunst, muziek etc.)
- Eten en drinken (typische gerechten uit de landen)
- Sport en activiteiten (om welke sporten staat het land bekend / welke sporten zijn typisch voor Canada/Zweden?)
- Informatie over drie grote steden
- Bekende personen uit het land

Voor de docent:

Deze opdracht leent zich bijzonder goed voor een praktische opdracht. Door meer of minder (specifieke) thema's uit te laten werken, kunt u differentiëren.

Suggestie 4: Knaagdieren

Horatio Blass is de presentator van het spelprogramma *Who, What, Where, When* en Felix heeft zijn gerbil naar hem vernoemd. Een gerbil is een knaagdier en lijkt een beetje op een hamster. Er zijn veel meer knaagdieren, zoals ratten, muizen, cavia's, eekhoorns, bevers en het grootste knaagdier, de capibara.

Opdracht:

Je gaat je verdiepen in het leven van knaagdieren. Kies een aantal knaagdiersoorten uit en zoek er informatie over op. Verwerk de gegevens in een lapbook.

Een lapbook is een eenvoudig mapje met een verzameling van mini-boekjes, klepjes en ander gevouwen materiaal waarin ruimte is voor tekeningen, verhalen, chronologische info, diagrammen, ... Een lapbook kan gemaakt worden van om het even welk onderwerp. Meer informatie kun je vinden op [deze site](#).

Suggestie 5: Liegen

Liegen is een slechte eigenschap, zegt men. Toch doen we het allemaal wel eens. Felix' moeder liegt heel vaak en dat vindt Felix niet zo leuk, maar toch liegt hij ook tegen zijn vrienden over zijn woonsituatie. Felix heeft de leugens van zijn moeder onderverdeeld in vijf categorieën:

1. De laat-maar-waaien-leugen
2. De voor-de-lieve-vrede-leugen
3. De voor-de-sier-leugen
4. De je-doet-er-niemand-kwaad-mee-leugen
5. De hier-kunnen-wel-eens-slachtoffers-bij-vallen-leugen

Lees pagina's 39 tot en met 42 voor een uitgebreidere beschrijving van de vijf soorten leugens.

Opdracht:

Hieronder staan 10 leugens. Bepaal bij welke categorie deze leugen hoort. Verzin daarna bij elke categorie nog een leugen.

- a. Je vriend(in) heeft het zojuist uitgemaakt en je voelt je rot. Terwijl je naar huis gaat, kom je een vage bekende tegen die vraagt hoe het met je gaat. Je antwoord: 'Het gaat prima.'
- b. Je zusje heeft een nieuwe bril. Jij vindt hem niet mooi, maar je ziet dat zij er erg blij mee is. Ze vraagt wat je ervan vindt. Je zegt: 'Ik vind je nieuwe bril fantastisch.'
- c. Je hebt gesolliciteerd op een baantje in een restaurant als afwashulp. Je enige ervaring is dat je thuis zo af en toe de afwasmachine hebt in- en uitgeruimd. Op je CV schrijf je dat je 'ruime ervaring hebt met afwaswerkzaamheden in een professionele keuken.'

- d. Je schaamt je een beetje voor de rotzooi in jullie huis en wilt niet dat andere kinderen bij jou thuis komen. Als iemand vraagt of zij/hij langs mag komen zeg je dat je moeder griep heeft.
- e. Je leent €50 van een vriend en zegt dat je het weer terugbetaalt zodra je je loon van je bijbaantje aan het einde van de maand hebt ontvangen. Maar dan komt er net een nieuw videospel uit dat je heel graag wilt hebben. Je koopt het spel en betaalt je vriend niet terug.
- f. Je gaat verhuizen en je vertelt aan je vrienden dat jullie nieuwe huis een heel grote tuin met een zwembad heeft, terwijl dat helemaal niet zo is.
- g. Een lokale band zoekt een drummer. Je wilt heel graag in een band spelen, maar de enige drumervaring die jij hebt is dat je vaak met muziek meeklapt. Je vertelt de band dat je al heel lang drumt.
- h. Je abonnement op het zwembad is allang verlopen, maar je hebt je oude pasje nog. Ze controleren niet zo streng en alleen even met je pasje zwaaien is al voldoende om binnen te komen. Je maakt hier graag gebruik van.
- i. Iemand vraagt of je Italiaans spreekt. Je zegt 'Ja', terwijl je alleen maar de woorden 'ciao' en 'arrivederci' kent.
- j. Jullie burens zijn 40 jaar getrouwd en geven een groot feest. Er zijn heel veel mensen uitgenodigd maar je kent er niemand behalve je ouders. Het bandje speelt alleen maar muziek die je niet kent en ook niet leuk vindt en de hapjes zijn ook niet je van het. De burens hebben niet eens cola. Terwijl je op het punt staat om aan je ouders te vragen of je naar huis mag, komt de buurvrouw vragen of je het naar je zin hebt. Je knikt en zegt 'Ja, hoor. Prachtig feest!'

Suggestie 6: De Ultieme Zomervakantie

Astrid belooft Felix dat het heel leuk wordt om een tijdje in de camper te wonen. Ze noemt het zelfs 'de ultieme zomervakantie.' En in het begin vindt Felix het ook echt dikke pret. Ze gaan kamperen op verschillende plaatsen in de buurt van Vancouver en ze brengen hun dagen door met zwemmen, wandelen en lezen.

Opdracht:

Maak een reisplan voor je ultieme zomervakantie. Waar ga je heen (bedenk minstens 5 plaatsen)? Hoe ga je daar heen? Wat ga je er doen? Waar verblijf je? Waarom heb je deze plaatsen gekozen? Verwerk je informatie in een aantrekkelijke poster.

Suggestie 7: Het Periodiek Stelsel

Als Felix gestrest is en niet in slaap kan vallen dan noemt hij alle elementen van het periodiek systeem op. Dat zijn er maar liefst 118! Al deze elementen samen vormen onze wereld. Sommige elementen komen heel veel voor, andere maar heel zelden.

Opdracht:

Kies een van de 118 elementen en maak er een werkstuk over. Wat voor soort element is het? Wanneer werd het ontdekt? Door wie? Waar wordt het voor gebruikt? Enzovoort. Op

[deze website](#) staat precies hoe je een werkstuk moet maken. In het [dynamische periodiek systeem](#) kun je veel informatie vinden over alle elementen.

Voor de docent:

Wanneer uw leerlingen veel verschillende elementen hebben gekozen, is het leerzaam om iedereen een korte presentatie te laten geven over het eigen onderwerp. Om de leerlingen geïnteresseerd te houden kunt u er een specifieke luisteropdracht bij geven of er elke dag slechts enkele laten doen.

Suggestie 8: Griezeverhalen

In het boek staat 'Sommige kinderen groeien op met griezelverhalen over heksen of spoken, of monsters onder het bed. De griezelverhalen die ik te horen kreeg, gingen over de kinderbescherming.'

Felix zou liever griezelverhalen over heksen en spoken horen want die zijn tenminste niet echt. Van welke griezelverhalen houd jij?

Opdracht:

Schrijf een griezelverhaal van ongeveer 2 A4-tjes getypt. Lees [deze wikipagina](#) waarin staat hoe je een griezelverhaal kunt schrijven.

Suggestie 9: Quizshow

Voor de docent:

Deze opdracht kan ook heel goed bij het vak Engels worden uitgevoerd.

Felix' favoriete quizshow is *Who, What, Where, When*. Hij heeft de show al heel vaak gezien met zijn grootmoeder en hij weet vaak de antwoorden voordat de kandidaten ze weten. Als er een jeugdversie van de quiz wordt gemaakt, grijpt hij de kans om mee te doen en een boel geld te winnen.

Opdracht:

Maak je eigen versie van *Who, What, Where, When*. Bedenk een heleboel vragen die allemaal beginnen met 'wie, wat, waar of wanneer' en zorg ervoor dat je de antwoorden ook weet. Maak een decor, en zorg dat er voor de kandidaten en de presentator een tafel is met een drukknop/bel. Je moet ook de score kunnen bijhouden.

Als je deze opdracht bij het vak Engels doet, dan moeten de vragen natuurlijk in het Engels gesteld worden.

Suggestie 10: Campers

Een camper is een ideaal vakantiemiddel. Je kunt er in slapen, eten en leven. Elke vierkante centimeter is zodanig ingericht dat je er iets nuttigs mee kunt doen.

Let op: Deze opdracht is alleen geschikt voor kinderen die al een beetje Engels kunnen verstaan.

Opdracht:

Bekijk de [volgende fragmenten](#) (er zijn drie delen) uit een aflevering van het programma Top Gear. De presentatoren hebben elk een ultieme versie van een camper gemaakt. Beschrijf hoe deze camper eruit ziet. De presentatoren beschrijven ook waarom hun versie van de camper (die ze ook wel 'motorhome' of 'campervan' noemen) beter is dan een gewone camper. Tijdens de aflevering blijkt dat er ook nadelen aan hun campers zijn. Schrijf deze voor- en nadelen op in de tabel in bijlage 3.

Suggestie 11: Martin Luther King

Felix is net een spons: hij kan heel veel feitjes onthouden. Zo kent hij de hele *I have a dream* speech van Martin Luther King uit zijn hoofd. Martin Luther King was een zwarte dominee uit het zuiden van de Verenigde Staten die in 1968 werd vermoord.

Opdracht:

Tot en met de jaren '60 was er rassensegregatie in (het zuiden van) de Verenigde Staten. Deze segregatie of scheiding hield in dat er aparte openbare voorzieningen (ziekenhuizen, scholen, restaurants, hotels, winkels, enz.) waren voor witte en zwarte mensen. De voorzieningen voor de zwarte mensen waren over het algemeen van veel lagere kwaliteit dan die van de witte mensen. In de jaren '60 gingen steeds meer mensen hiertegen protesteren. Martin Luther King, Malcolm X en Rosa Parks zijn bekende mensen uit deze periode.

Maak een muurkrant over Martin Luther King en de rassensegregatie in (het zuiden van) de Verenigde Staten in de 20^e eeuw. Op [deze pagina](#) vind je informatie over hoe je een muurkrant kunt maken.

Om een beeld te krijgen van de segregatie kun je de film [Green Book](#) (die de Oscar voor beste film won in 2019) bekijken. In de link vind je de officiële trailer voor de film.

Suggestie 12: De Franse taal

Omdat Felix en Astrid geen vaste woon- of verblijfplaats hebben, meent Astrid dat Felix zich op elke middelbare school kan inschrijven. Hij wil heel graag naar Blenheim, omdat die een Frans *onderdompelingsprogramma* hebben dat al in de brugklas begint. Hij wil dat omdat zijn vader een Franstalige achtergrond heeft. Eenmaal op Blenheim raakt hij bevriend met Dylan en Winnie en later krijgt hij zelfs verkering met Winnie.

Let op: voor deze opdracht moet je al een beetje Frans kunnen.

Opdracht:

De Franse taal wordt vaak wel de taal van de liefde genoemd. Deze opdracht sluit daar helemaal bij aan. Doe net of je Winnie of Felix bent en schrijf een liefdesbrief – in het Frans natuurlijk – naar de ander.

Afronding

U kunt de lessenserie over *Bestemming Onbekend* afronden door een schoolkrant te maken waarin iedere leerling die mee heeft gedaan met het project een bijdrage levert. De leerlingen kunnen een artikel schrijven, een cartoon maken of een quiz bedenken, als het maar te maken heeft met *Adres Onbekend*.

Tevens kunt u een dagdeel inplannen waarop de leerlingen hun gemaakte werk kunnen presenteren voor elkaar maar ook voor ouders, familie en andere belangstellenden.

Het zou leuk zijn als er in de school of het lokaal een (semi-) permanente plek voor het werk van de leerlingen ingeruimd wordt.

Bijlage 1: Fragmenten

Lees pagina 7 tot en met 13 en beantwoord de volgende vragen.

1. Welke emotie beschrijft de schrijfster in de eerste drie regels?
2. In hoeverre verschilt het gesprek dat Felix heeft met de politieagent met wat hij op televisie heeft gezien? Noem twee dingen die anders zijn en 1 ding dat hetzelfde is.
3. Leg in je eigen woorden uit wat *hiërarchisch* betekent.
4. Waarom durft Felix niet aan de politieagent te vertellen dat hij geen vaste woon- of verblijfplaats heeft?
5. Op pagina 12 staat deze vergelijking: 'Mijn moeder zegt dat ik feitjes hamster zoals een eekhoorn nootjes.' Bedenkt zelf ook eens zo'n vergelijking.

Lees pagina 184 tot en met 192.

Felix heeft met zijn vader, Daniel, afgesproken om ergens te gaan ontbijten.

1. Waarom wil het restaurant dat je een donatie geeft aan het hulpfonds voor aidspatiënten als je je eten niet helemaal opeet?
2. Waarom doet de ober zo sarcastisch en gemeen? Is dat zijn aard of doet hij maar net alsof? Leg je antwoord uit.
3. Wat vindt Felix' vader ervan dat hij een Frans onderdompelingsprogramma volgt op school?
4. Waarom lukt het Felix niet om zijn vader te vertellen dat hij in een camper woont en dringend geld nodig heeft?
5. Wat bedoelt Felix met een 'Zinker'?
6. Leg de uitdrukking 'een druppel op een gloeiende plaat' uit.
7. Wat doet Felix met het geld dat hij van zijn vader heeft gekregen? Vind je dat verstandig?

Bijlage 2: Leesverslag

Veel scholen en lesmethoden stellen andere eisen aan het maken van een leesverslag. Informeer dus altijd of onderstaande opzet overeenkomt met de ideeën van jouw docent

Opbouw van een leesverslag

- 1) primaire gegevens
- 2) korte samenvatting
- 3) uitwerking
- 4) eigen mening
- 5) bronvermelding

Primaire gegevens: je noteert onderstaande primaire gegevens op een apart blad:

- je noteert eerst de naam van de auteur,
- vervolgens de titel van het boek
- daarna de naam van de uitgeverij
- en de plaats en het jaar van uitgave
- indien vermeld in het boek de eerste druk van het werk
- als het boek een ondertitel heeft vermeld je die ook

Bijvoorbeeld:

Titel: Adres onbekend
Auteur: Susin Nielsen
Uitgeverij: Lemniscaat
Druk: Eerste – 2019

Geef ook aan

- hoe de opbouw van het verhaal is
- Noteer het aantal bladzijden,
- Neem een afbeelding van de omslag in je verslag op en geef aan of er illustraties in het boek staan.

Samenvatting:

Maak een samenvatting van het verhaal van maximaal een half getypt A-4

Uitwerking:

- a. titelverklaring:
Geef aan wat de titel zegt of wat de schrijver daarmee bedoeld kan hebben
- b. motto:
Als het boek een motto heeft, noteer deze dan en leg tevens uit wat deze, volgens jou, met het verhaal te maken heeft
- c. thema:
Waar gaat het boek over? Leg dit in maximaal 3 zinnen uit.
- d. personages:
Leg uit welke personages in het boek een rol spelen en welke eigenschappen deze hebben. Ontwikkelen zij zich gedurende het verhaal?
- e. tijd en ruimte:
Is de omgeving of de tijd waarin het verhaal zich afspeelt van belang voor het verhaal?
- f. vertelperspectief:
Is er een ik-verteller, een personale verteller, een alwetende verteller?

Eigen oordeel over het boek:

Wat vind je van het boek? Omschrijf het in maximaal een half A-4.

Denk bij het beoordelen van het boek aan de volgende zaken:

- De gebeurtenissen
- De personages
- De opbouw van het verhaal
- Het taalgebruik

Bronvermelding: Geef tot slot aan welke bronnen je hebt gebruikt bij het maken van je verslag. Wees daar heel volledig in.

Bijlage 3: Campers (suggestie 10)

	Hoe ziet de camper eruit?	Nadelen	Voordelen
Richard Hammond (Landrover)			
Jeremy Clarkson (witte Citroën)			
James May (rode Lotus)			

Bijlage 4: gebruikte links

Introductie

<https://www.youtube.com/watch?v=vnDSqgVof5I>

Suggestie 4

<http://lapbooksindeklas.weebly.com/>

Suggestie 7

<https://www.ptable.com/?lang=nl>

<https://www.ting.nl/huiswerkcoaching/leren-leren/hoe-maak-ik-een-werkstuk>

Suggestie 8

<https://nl.wikihow.com/Een-griezelverhaal-schrijven>

Suggestie 10

<https://topgear.nl/video/s15-e04-c01-zelfgemaakte-campers/?part=1>

Suggestie 11

<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/7638a6e013ffa3e3479cb0a079be17f.pdf>

https://www.youtube.com/watch?v=QkZxoko_HC0